

POËZIE AAN DE VECHT

2016

Gedichtenbundel

Poëziefestival

Ter gelegenheid van de Nationale Poëzieweek

Donderdag 28 januari 2016

Locatie: 't C-For(d)t, Maarsseveen

Een initiatief van de Stichting Poëzie aan de Vecht

Speciale gasten:

Willem Klap, zoon van Kees Klap

Franc Janssen

Marcel Blekendaal

Jeroen Heiligers, zangdocent, pianobegeleiding

Yari de Graaf, Finte Bots en Mikki van Mieghem, zang,

leerlingen van Kunstencentrum Nieuwe Vaart; <http://www.nieuwevaart.nl/>

Met dank aan:

't C-For(d)t, Maarsseveen; www.c-fordt.nl

Rabobank Maarssen, sponsoring

Boekhandel van Kralingen Breukelen, sponsoring; www.libris.nl/vankralingen

Jacintha en Jeroen Egbers, fotografie

Maud van Wielink, coaching voordragers

Bestuur van Stichting Poëzie aan de Vecht:

Ellen Dijkstra, Breukelen

Nelleke Jaspers, Maarssen

Jantine van der Lecq, Maarssen

www.poezieaandevecht.nl

Drukwerk: Multicopy Maarssenbroek Lage Weide

Inhoudsopgave

Simone Ubbink	Berg in het zuiden Aardrijkskunde	6
Robin Eek	Morgen/middag	6
Maura Langkamp	Een nieuw begin	7
Zelvoyca Egbers	De Macht Gras	7
Floor Tolenaars	Oma Els – Bette Westera	8
Malon Tolenaars	Oma's jas – Bette Westera	9
Nel Tolenaars	Erfenis – Bette Westera	9
Luka Jaspers	De Tijd	10
Maurits Brouwer	Herinneringen	10
Willem Klap	Stichter van Goudensteyn – Kees Klap	11
	Sonnet – Kees Klap	12
	IJsfeest – Kees Klap	13
	Hoofdsom – Kees Klap	13
PAUZE		
Franc Janssen	De Liefde – vrij naar Kahlil Gibran De Vriend	14
Jonna Meesters	Spijt	15
Julian Ceder	De Ceder – Han G. Hoekstra	15
Koos van Belzen	Vincent van Gogh Prendre un Enfant Momento Mare	16 17
Ellen Dijkstra	Aan *** – A.S. Poesjkin Hermitage – Stefan Hertmans	18
Jantine van der Lecq	Aan de oevers van gevoelens Rafelrand Het zout der aarde?	19
Helen van Dijk	Dit mens zijn is een soort herberg – Rumi Ongestoorde ontwikkeling – Rainer Maria Rilke	20 21
Annet Koops	't stormt Andante – Anna Enquist Scène onder de Martinitoren	22
Marcel Blekendaal	Poëtische Performance	23

Simone Ubbink (groep 6)

Robin Eek (groep 7)

Bergen in het zuiden

Bergen in het zuiden
Zijn van zand in plaats van sneeuw
Bergen in het zuiden
Zijn warm in plaats van koud
Bergen in het zuiden
Hebben vogels en geen wolven
Bergen in het zuiden
Welke berg kies jij?

Morgen/middag

Ik word wakker door een wekker,
dan hoor ik gemekker,
want zo klinkt mijn wekker.
Daarna ga ik naar beneden.
Papa en mama zijn mijn tafelleden.
Samen eten we dan brood,
trouwens mijn haar is niet rood.
Daarna kleed ik mij aan,
naar school mee, neem ik een banaan.
Op school krijgen we rekenen;
stiekem zit ik te tekenen.
Ergens in de middag ga ik naar huis,
dan speel ik met mijn knuffelmuis,
daarna neem ik wat lekkers.
's Avonds kijk ik tv,
dan kijken mijn ouders mee.
Dan ga ik lekker slapen,
over apen,
op een boerderij,
zij dromen over mij.

Aardrijkskunde

Ik leer bij aardrijkskunde alle landen
Zwitserland, Maui, Afrika, Boston, Curaçao en Congo
Elke keer bij aardrijkskunde dwaalt mijn hoofd
Naar landen, die ik nooit gekend heb
Swidsai, Afston en Cugo
Waar ben je met je hoofd?
Swidsai, Afston en Cugo

Snip, snip, snipper
Nu zijn jullie nog sipper

Maura Langkamp (groep 7)

Een nieuw begin

Haat
Waarom doe je iemand kwaad?
Liefde
Te mooi voor woorden
Help een ander
Het maakt niet uit
Licht of donker
Dik of dun
Een nieuw begin is er altijd.

Zelvoyca Egbers (groep 5)

De Macht

Op een nacht
dacht een jongen:
Ik wil de macht
Hij was al acht

En mijn zusje lacht.
Misschien wil zij de macht

Maar hij wacht
Hij wil toch niet de macht
Hij dacht:
Ik ben pas acht

Gras

Helemaal naar beneden.
In de diepte der diepte.
Ik word gelanceerd,
Gelanceerd je hoort het goed:
Naar de plek van het gras,
De top van de boom,
De Maan,
Moeder Aarde en de Zon.

Floor Tolenaars

Oma Els – *Bette Westera*

Oma Els is doodgegaan.
Straks gaan we haar begraven.
Ze heeft haar mooiste kleren aan, dat heeft mijn opa zelf gedaan.
Ze draagt de witte bloes die wij met Kerstmis aan haar gaven.

Oma Els ligt in haar kist
En iedereen brengt bloemen.
Ik vraag me af of ze ons mist,
Hoe dood zijn voelt en of zij wist
Waar mensen heengaan na de dood, en hoe je dat moet noemen.

Oma Els is doodgegaan.
Een lichaam zonder leven.
Voordat we naar het kerkhof gaan,
raak ik de kist nog een keer aan
en pluk wat fluitenkruid voor haar. Die ga ik aan haar geven.

Malon Tolenaars

Oma's jas – *Bette Westera*

Voordat we met haar kleren naar de kringloopwinkel gaan,
Stop ik nog gauw een briefje in oma's jas,
Zodat de dame die hem koopt
Er straks niet argeloos in loopt,
maar weet dat het de jas van oma was.....

Nel Tolenaars

Erfenis – *Bette Westera*

Tante Geralien heeft oma's glazen,
Tante Annelies heeft haar servies,
Buurvrouw Van der Marel heeft haar vazen
En haar staande klok heeft tante Mies.

Tante Annabel heeft haar piano,
Oom Jeroen haar tafel en haar bank,
Neef Corné de koffer met meccano
En haar katten zijn bij tante Ank.

Mama heeft haar nieuwe wasmachine,
Merel heeft haar oude oma fiets,
alle boeken zijn naar tante Tine,
papa heeft haar puzzels, verder niets.

En ik dan? Ik kom niets tekort.
Ik had de eerste keus:
Ik heb al bijna zestig jaar
Haar ogen en haar neus.

Luka Jaspers (VO)*

De Tijd

Wat is tijd?
Iedereen heeft het er over,
Maar ik zie het niet.

Mensen zeggen: "de tijd vliegt voorbij",
Maar ik zag het niet

Vliegt de tijd dan zo snel?
Met hoge snelheid? Van her, naar der?
Maar ik zie het niet...

En toch....
Zit ik er midden in.

Maurits Brouwer (VO)

Herinneringen

Jaren druppelen voorbij
Stromen weg
Soms langzaam als de Vecht
Lang kijk je ze na

Jaren druppelen voorbij
Stromen weg
Soms als een waterval
eeuwig snel kletterend op de rotsen
Soms totdat
Totdat jij overspoeld wordt

Jaren druppelen voorbij
laat je ze stromen
of zwem jij mee?

*VO = voortgezet onderwijs

Willem Klap

**Jonckheer Huydekoper van Maarsseveen,
Burgemeester van Amsterdam,
Stichter van Goudesteyn – Kees Klap**

Wanneer de last van 't woelig Amsterdam
te zeer mijn schouderen en geest bedrukte,
en ik ontvlood, welk schouwspel 't oog verrukte,
als ik tot Maarsseveen gereden kwam

Ik bouwde er een huis aan zilvren stroom
en heb het Goudesteyn als naam gegeven
en wandelde in landelijke dreven
of zette mij in schaduw van een boom

Steeds was er voor gezin en vele gasten
een gulle overloed om toe te tasten,
in wellust speelden we een leven lang

De vogels kweelden en de dieren teelden
zich voort, o rijk paradijs vol weelde
zo roemde Vondel 't in een lofgezag.

Als een milde ironie van de geschiedenis
is Goudesteyn nu gemeentehuis van Maarsssen.

Willem Klap

Sonnet – Kees Klap

Septemberlichtval over Goudestein,
de nevels blijven 's morgens langer hangen,
steeds minder kunnen wij nu nog verlangen,
dat nieuwe dag voor zon- en zinnevuur zal zijn

Ik kan nog even spelen met de pijn
dat ik mijn deel der aardse dagen heb ontvangen
want 'k reken op een toegift, toch wel in 't bange
besef dat morgen reeds het eind kan zijn

Als jonge man had ik veel zekerheden
ik heb ze blij en eerlijk uitgedragen,
't ene talent, nee ik begroef het niet.
Nu beven als het herfstblad mijn gebeden,
ik weet één antwoord slechts op alle vragen:
Benut gehaast de kans die God je biedt.

IJsfeest – Kees Klap

Een strenge winter. IJsfeest op de Vecht.
Er werd naar een oud-vaderlandse zede
om stukken van een vet varken gereden,
door notabelen als prijs in de pot gelegd.

Ik had een groot ontzag voor allebei:
de gevers en de winnaars van de prijzen.
't Leven: bezit, macht! of je kracht bewijzen,
en 'k stond, als later vaak, bedeesd terzij.

Ik wild' en wil mezelf met felle slagen
met lijf en ziel in 's levens wedstrijd wagen,
doch ik bleef kou staan lijden op het ijs.
Noch weiger ik - o droom - hier neer te schrijven,
dat 't leven is tot in de dood verstijven,
'k kreeg nooit van 't tegendeel 't ijshard bewijs.

Willem Klap

Hoofdsom – *Kees Klap*

Eens op een avond aan de Vecht gezeten
in een gesprek - hij woonde daar - met Bloem
zei hij me: 'haast je niet om kleine roem,
wat wil een mens ook trouwens zijn of weten?

Laat 't leven zonder ingreep verder stromen,
hoe minder werk, te meer komt er terecht,
hoe troebel is in Breukelen de Vecht,
doch is in Loenen aan het vuil ontkomen.'

'k Heb aan deez' woorden dikwijls moeten denken,
ik wilde meer dan 't leven mij wou schenken,
en troebel bleef het water van de droom
en nu in bitterheid, veel jaren later,
werp 'k zinloos stenen in het trage water:
Loenen lang voorbij en nog geen zuiv're stroom.

Franc Janssen

De Liefde – *vrij naar Kahlil Gibran*

Als de liefde wenkt, volg haar
Al zijn haar wegen zwaar en stijl, laat je gaan
Al zou het zwaard, in haar veren verborgen, je verwonden
Ook al verstrooit haar stem je droom
Zo de liefde kroont, zo kruisigt zij je ook
Dient zij tot je groei, zij snoeit je evenzeer

Zij stijgt op tot je hoogte, streelt je teerste takken
Daalt ze naar je wortels, rukt hun houvast los
Als korenschoven, gaart ze je bijeen
Dorst je, want je, maalt je,
Kneed je, naakt en vrij en blank
Liefde geeft alleen zichzelf

Liefde is zichzelf genoeg
Begeer je, laat het zijn
Pijn te kennen van de tederheid
Gewond te worden door begrip
Bereid te bloeden bij het morgenlicht

De Vriend

Hij is je akker, die je met je liefde bezaait
Je tafel en je haardvuur, want je komt
Bij hem met je honger, bij hem zoek je rust
Je vriend is een antwoord op je verlangen

Ontsluit hij zijn geest, dan ben je niet bang
Wanneer hij zwijgt, dan luistert je hart
Want zonder woorden, worden in vriendschap
Gedachten, verlangens, gedeeld en geboren

Jonna Meesters (VO)

Spijt

Spijt
Ik ben in strijd
Ik ben in oorlog
Ik heb kanonnen en geweren
Zwaarden en pistolen
Ik ben in strijd
Ik ben in oorlog
In oorlog met mezelf
Ik wil de witte vlag gaan hijsen
Ik ben in strijd
Ik ben in oorlog
Ik wil nog even
Even door vechten
Ik ben in strijd
Ik ben in oorlog
Ik kan niet meer
Ik stop ermee
Ik heb de witte vlag gehesen
Ik was in strijd
Ik was in oorlog
En nu, nu heb ik spijt.

Julian Ceder (VO)

De Ceder – *Han G. Hoekstra*

Ik heb een ceder in mijn tuin geplant,
gij kunt hem zien, gij schijnt het niet te willen.
Een binnenplaats, meesmuult ge, sintels, schillen
en schimmel die een blinde muur aanrandt,
er is geen boom, alleen een grauwe wand.
Hij is er, zeg ik, en mijn stem gaat trillen,
ik heb een ceder in mij tuin geplant,
gij kunt hem zien, gij schijnt het niet te willen.

Ik wijs naar buiten, waar zijn ranke, prille
stam in het herfstlicht staat, onaangerand,
niet te benaderen voor noodlots grillen,
geen macht ter wereld kan het droombeeld drillen.
Ik heb een ceder in mijn tuin geplant.

Koos van Belzen

Vincent van Gogh

Schilder van Provençaalse hitte
En van kleuren die de warmte van de zon bezitten
Voortdurend in gevecht met een om-heen
Alleen, en altijd met je genie alleen

Elke streek van jouw penseel
Is als een mokerslag in blauw en geel
Waar zoveel kleuren schreeuwend spatten van het doek,
Weet ik: ik ben bij Vincent op bezoek.

Van expressie zag ik nooit dieper sporen
Dan kraaien in het koren
Terwijl ik van jouw kunst nog nazinder,
Begrijp ik van het leven minder, en nog minder.

Koos van Belzen

Prendre un Enfant

Het spontane onverwachte
Naïeve ongedachte
Aanwezig in een kind

Ontwapenend en onvoorzichtig
Nog amper medeplichtig
Dat is een kind

Prendre un enfant
Ik neem je aan de hand

De grote wereld wacht nog wel
Verlies je in je spel

Niet steeds in het gareel
En speel en speel en speel

Als ik me niet meer in een kind herken
Voel ik me minder dan ik ben.

Momento Mare

Dit zijn mijn zinnen van de zee
Hier vindt mijn rusteloosheid vreê
Hoor en luister naar mijn mare
In haar golfslag en gebaren

Zoveel schakeringen in groen en blauw
De oneindigheid die ik aanschouw
Het weer-kaatsend blauw naar groen
Dolce, een moment om niet en even niets te
doen

Zo is de zee
Meer dan een meleê
Van zinnen op papier
Dit is mijn mare
een Atlantisch souvenir.

Ellen Dijkstra

Aan *** – A.S. Poesjkin

Het was een wonderschoon moment,
Toen jij je aan mijn zijde schaarde,
Een geest, een vluchtig visioen
Van schoonheid, ongekend op aarde.

In treurnis, met verlopen tij,
In het rumoer van alledag,
Bleef jouw tedere stem mij bij
En droomde ik dat ik je zag.

Jaren vergleden. Oude dromen
Werden door stormgeweld verjaagd,
Je stemgeluid niet meer vernomen,
Je engelengezicht vervaagd.

Verbannen naar een duister oord,
Een traag en saai en stil bestaan,
Door God en Muze niet gehoord,
Kende ik liefde, lach noch traan.

Maar ik raakte opnieuw bezielde,
Toen jij je plots weer bij mij schaarde,
Een geest, een vluchtig visioen,
Van schoonheid, ongekend op aarde.

Nu bonst mijn hart, vol van extase.
Opnieuw vervuld is mijn bestaan,
Door God en Muze ingeblazen,
Van leven, liefde, lach en traan.

Hermitage Leningrad – Stefan Hertmans

Een eeuw kan in een marmeren bassin.

Soms past alles precies:
uitgerekend in schelpvormig wit marmer,
twee keer acht handpalmen op bloedrode
achtergrond, jaren die druppelend
versmelten tot een grillige vlek,
gesprongen ader ongetwijfeld,
Fontein der Smarten noemt men
deze wenende fossielen: twee ogen
in een scheve schedel bij de Neva.

De binnentuin verraadt de liniaal
van grote Tsaren. Het oude Petersburg
vreet bladgoud diep uit onze ruggen.
Voorbij het zout moeras en de septembernevel
in een oude stinkende bus heen en weer gegooid
voorbij de kleine beriozka,
symbool en werktuig van de Grote Beer,
in de baai van Finland,
staan de Hollandse Meesters oog
in oog met strepen op de einder.

Ergens verre mortieren in Kronstadt.
Het bal van de altijd herlevende Rat.
Inmiddels ook daar, vaak ongemerkt,
bronnen, fonteinen, cascaden;
de gouden bruto die een spuwende vissebek
spert,
een spuitende metalen zon, appels van koper
waaruit stralen schieten, een boom
waaruit regen ontstaat -
siepelend, bombastisch water.

Maar niets dat deze barokke bron der tranen
in wit en rood verblauwt: omdat water
geen water is zo lang die handpalmen van steen
nog tasten naar beweging zonder leden.

Jantine van der Lecq

Aan de oevers van gevoelens

Aan de oevers van gevoelens
staan de dijken van fatsoen
te bewaken, te beslapen, te bedromen.

Wie durft met natte voeten thuis te komen
en dan z'n schoenen niet meer uit te doen?

Het zout der aarde?

Ik heb een zwijgend verbond met het zilte
Ik doe niet meer alsof
ik overspoeld word door de vloed
of meegezogen met laagwater
wanneer een vennetje
mijn oevers bevochtigt,
en dan alleen nog als het waait.

Blozend in windkracht 10
verheldert op de grens van zand en zee
mijn eigen beeld
een zwijgend verbond met het zilte.
een Atlantisch souvenir.

Rafelrand

Ik sta hier met gekromde tenen op de rafelrand
van eb en vloed
gevormd door eindeloos getij
en wacht de vloedgolf af die op mijn netvlies brandt

Kon ik maar vluchten naar het Noorderstrand.
Nee! Onderweg zal het basalt mijn voeten scheuren.
kon ik maar zinken in eergisteren toen onze tenen
nog warm en met z'n allen wriemelden in zoutig zand

Was ik maar badgast dan kon ik mijn tranen, en passant,
vergieten en vergeten.
Of weer en wind trotseren en genieten van de eb en vloed.

Maar ik sta met gekromde tenen op de rafelrand
en wacht de vloedgolf af die op mijn netvlies brandt.

Helen van Dijk

Dit menszijn is een soort herberg – Rumi

Dit menszijn is een soort herberg
Elke ochtend weer een nieuw bezoek
Een vreugde, een depressie, een benauwdheid
Een flits van inzicht komt
Als een onwelkome gast
Verwelkom ze, ontvang ze allemaal gastvrij
Zelfs als er een menigte verdriet binnenstormt
Die met geweld je hele huisraad kort en klein slaat
Behandel toch elke gast met eerbied
Misschien komt hij de boel ontruimen
Om plaats te maken voor extase
De donkere gedachte, schaamte, het venijn
Ontmoet ze bij de voordeur met een brede grijs
En vraag ze om erbij te komen zitten
Wees blij met iedereen die langskomt
De hemel heeft ze stuk voor stuk gestuurd
Om jou als raadgever te dienen

Helen van Dijk

Ongestoorde ontwikkeling – *Rainer Marie Rilke*

Men moet de dingen de eigen stille
ongestoorde ontwikkeling laten die diep van
binnen komt.

Die door niets gedwongen of versneld
kan worden
Alles in het leven is groeien en
vormt zich,
rijpt zoals de boom, die zijn sapstroom niet stuwt en rustig in
de lentestormen staat,
zonder de angst dat er straks geen zomer kan komen.
Die zomer komt toch!

maar slechts voor de geduldigen
die leven alsof de eeuwigheid voor hen ligt zorgeloos
stil en wijds
Men moet geduld hebben
tegen onopgeloste zaken in ons hart
en proberen de vragen zelf te koesteren
als gesloten kamers
en als boeken, die in een zeer vreemde taal geschreven zijn.
Het komt erop aan alles te leven
Als je de vragen leeft
Leef je misschien langzaam maar zeker zonder het
te merken
op een goede dag
het antwoord in.

Annet Koops

't Stormt

Ja, maak me even lekker
nu ik zonder stem zit,
geen noot heb om op te staan
Hoezo met zingen is de liefde begonnen?
Zie de bomen, zie de maan.

Ja, maak me even lekker
nu ik door mijn teksten heen ben,
geen trom meer heb om op te slaan
Er is slechts iets geëindigd. Punt.
Kijk naar boven, Sammy, kijk het gaan.

Ja, maak me even lekker
nu ik de dood mij heb laten verstommen
Klaar met het couplet
en het refrein van de baan
Zingen klinkt als een valse kraaienaria.
Hoor de stilte, zet het aan.

Scene onder de Martinatoren

De zon schittert fel wit.
Maakt van haar schaduw
een zwart vol figuur.
De lach bereikt haar mond
maar zweemt nimmer naar haar ogen.
Tenminste, zo ziet hij het.
Gebrand op een overwinning
vanuit een licht verzet.

Andante – Anna Enquist

Als de tocht niet meer voert
naar de plaats waar alles weer goed komt,
wat houdt haar gaande?

Rood zand op het fresco verbleekt,
troost verkleint tot een blik,
tot een handpalm.

Als niet wanhoop met windkracht tien
in haar rug staat,
wat houdt haar in gang?

De straatstenen houden haar gaande
ogen likken de gevels,
de keel is gulzig naar lucht.
Haar houdt in gang het plezierpaard lijf
dat geen halt verstaat.
Haar hakken slaan vuur uit de tegels:
Dat zij gaat houdt haar gaande. Zij gaat.

Het terras verleidt hel rood.
Maakt van zijn biertje
een vooruitblik op te vroeg, zachtgeel schuim.
Het gesprek kabbelt zomers
over zijn lippen
maar nodigt niet uit tot verdere stappen.
Tenminste, zo ervaart zij het.
Door het rokerige uitzicht –enigszins- belet.

Hij wil haar.

Marcel Blekendaal

Poëtische performance

Marcel draagt gedichten voor van Kees Torn, van Jan J. Pieterse en eigen gedichten en vertelt over hoe deze gedichten terugkomen in zijn dagelijks werk van polderwachter.

Een voorbeeld, via twitter @polderwachter verstuurd:

Ik dacht: ik ga het eens proberen, een klein gedichtje in een tweet.
Maar die honderdveertig tekens bleken te weinig, want het rijmpje paste ...

